

Arkivsak

26/08209-53

Saksbehandler

Yvonne Pleyrn

Saksgang

Ungdomsrådet

Eldrerådet

Råd for personer med

funksjonsnedsettelse

Hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur

Møtedato

24.08.2026

24.08.2026

24.08.2026

25.08.2026

Tildeling. Flerårige samarbeidsavtaler innen idrett, friluftsliv, kulturarv, kunst og kultur.

Innstilling fra fylkesdirektøren

1. Fylkeskommunen inngår flerårige samarbeidsavtaler med regionale aktører som innstilt i vedlegg til saken.
2. Tildeling gis med forbehold om fylkestingets årlige budsjettbehandling, og belastes seksjonsramme kultur og kulturarv.

Sammendrag

Saken gjelder tildeling av flerårige samarbeidsavtaler og tilskudd, til regionale aktører innen idrett, friluftsliv, kulturarv, kunst og kultur, som er av vesentlig betydning innen det frivillige og profesjonelle feltet. Det er mottatt 64 søknader, som er vurdert i henhold til vedtatte retningslinjer og mål i *Strategi for kultur, reiseliv og opplevelser*. Avtaleperioden er 2027–2030.

Fylkesdirektøren foreslår å inngå samarbeidsavtaler med regionale aktører som vurderes å ha vesentlig betydning for realisering av strategien. Tildelingene skal bidra til økt forutsigbarhet for aktørene, et bredt kulturtilbud til innbyggerne, og videre utvikling av fylkeskommunens samarbeid med sentrale aktører i fylket.

Bakgrunn og saksgang

Saken tar utgangspunkt i Fylkestingets vedtak i *FT-sak 157/25 Faste tilskudd med samarbeidsavtaler 2026 – kunst og kultur*:

1. Saken tas til orientering.
2. Samarbeidsavtaler som utløper i 2025 videreføres i 2026 som beskrevet i saken.

3. *Fylkesdirektøren fremlegger i første møterekke 2026 forslag til prosedyre for utlysning av samarbeidsavtaler og tilskudd som skal gjelde fra 1.1.2027 og fremover.*

Hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur gjorde følgende vedtak i HIIK-sak 4/26:

4. *Hovedutvalget vedtar fremdriftsplan for kriterier, utlysning og behandling av flerårige samarbeidsavtaler og tilskudd som beskrevet i saken.*

Hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur vedtok retningslinjer og kriterier for ordningen i HIIK- sak 23/26 *Retningslinjer. Søkbare flerårige samarbeidsavtaler og tilskudd - idrett, friluftsliv, kultur og kulturarv.*

I denne saken presenteres alle mottatte søknader, med fylkesdirektørens forslag til hvilke aktører fylkeskommunen skal inngå samarbeidsavtaler med. Saken legges frem for ungdomsrådet, eldrerådet og råd for personer med funksjonsnedsettelse til uttalelse. Hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur fattet endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

I forbindelse med utarbeidelsen av *Strategi for kultur, reiseliv og opplevelser* er det vedtatt å utlyse flerårige samarbeidsavtaler med regionale aktører innen fagområdene idrett, friluftsliv, kultur og kulturarv. Avtalene inkluderer årlig tilskudd.

Utllysning av ny avtaleperiode 2027-2030 har gitt både nåværende samarbeidspartnere og nye relevante aktører mulighet for å søke økt forutsigbarhet gjennom flerårig samarbeidsavtale med fylkeskommunen, med forankring i ny strategi.

I henhold til vedtatte retningslinjer skal flerårige samarbeidsavtaler inngås med aktører som er av vesentlig regional betydning på de respektive fagområdene, innen det frivillige og profesjonelle feltet. Aktørene det inngås avtaler med skal være viktige samarbeidspartnere i realisering av fylkeskommunens strategi og handlingsprogram for kultur, reiseliv og opplevelser. Avtalene skal bidra til økt forutsigbar drift, aktivitet og utvikling for de enkelte aktørene.

Vestfold fylkeskommune vil ta initiativ til å etablere og koordinere nettverk knyttet til strategiens ulike satsingsområder. Aktørene som inngår samarbeidsavtale, forplikter seg til å delta i relevante nettverk og bidra med sin kompetanse og erfaring i det videre utviklingsarbeidet.

Etter at retningslinjer for samarbeidsavtaler ble vedtatt i HIIK-sak 23/26, ble *Flerårige samarbeidsavtaler* utlyst med søknadsfrist 1. juni. Informasjon om retningslinjer og søknadsfrist ble kommunisert via fylkeskommunens kommunikasjonskanaler, direkte informasjon til kommunene v/kulturleder, og til tidligere samarbeidspartnere. Det ble også invitert til et nettbasert informasjonsmøte om ordningen 30. april.

I henhold til retningslinjene gis regionale aktører og regionale kompetansesentre innen idrett, friluftsliv, kultur og kulturarv, mulighet for å søke samarbeid med fylkeskommunen gjennom 4-årige avtaler. Festivaler og arrangører med regional og nasjonal betydning gis mulighet for å søke om 2-årig avtale.

Det er mottatt 64 søknader om samarbeidsavtaler, fordelt på 3 fagområder; kunst/kultur (46), kulturarv (11), og idrett/friluftsliv (7). Total søknadssum er 33 063 091 kroner. Foreslått

tildelingssum totalt er 17 millioner kroner. Alle søknadene presenteres i vedlegg til saken. Søknadene er i henhold til retningslinjene gruppert etter følgende kategorier:

- Regionalt kompetansesenter (vedlegg 1)
- Regional aktør av vesentlig betydning (vedlegg 2)
- Festival/arrangør med regional/nasjonal betydning (vedlegg 3)

Søknadene er vurdert med utgangspunkt i kriteriene for ordningen (vedlegg 4):

- Regionale aktører må ha en funksjon og aktivitet av vesentlig betydning i Vestfold, som utgjør en forskjell for respektive fagfelt.
- Festivaler og arrangørers funksjon og aktivitet er av vesentlig regional betydning, og tiltrekker seg publikum også utenfor Vestfold.
- Søkers aktivitet bidrar til realisering av spesifikke mål/områder i *Strategi for kultur, reiseliv og opplevelser*:
 - et inkluderende og mangfoldig Vestfold
 - et sterkere og mer attraktivt Vestfold
 - et grønnere og mer bærekraftig Vestfold
- Søkers aktivitet bidrar til å innfri fylkesplanens mål innen sosial bærekraft - reduserer ulikhet i deltakelse, retter seg mot barn og unge, eller legger til rette for deltakelse uavhengig av økonomi.
- Søker er en del av en infrastruktur (lokalt, regionalt, nasjonalt), et flerfylke-samarbeid, eller mottar flerårig nasjonal støtte (eks. Kulturrådet), som baseres på samfinansiering fra flere forvaltningsnivåer (kommune, fylkeskommune evt. flere fylker, stat).

Når vedtak om hvilke aktører fylkeskommunen skal inngå samarbeidsavtale med i perioden 2027-2030 er fattet, vil fylkesdirektøren gå i dialog med den enkelte aktør for å konkretisere samarbeidsområder i avtalen, knyttet til realisering av Strategi for kultur, reiseliv og opplevelser med tilhørende handlingsprogram. Avtalene signeres av fylkesdirektøren.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Den økonomiske rammen i innstillingen bygger samlet på gjeldende seksjonsrammer for kulturarv og kultur. Flerårige tildelinger forutsetter årlige budsjettvedtak i fylkestinget. Dette vil bli presisert i de enkelte samarbeidsavtalene.

Endringen fra årlig vedtak om tilskudd, til etablering av flerårige samarbeidsavtaler med eksterne aktører, har medført ekstra administrativt innsats i utviklings- og etableringsfasen. Dette omfatter blant annet utarbeidelse av kriterier, søknadsbehandling, avtalestrukturer, og oppfølging. På sikt kan denne innsatsen bidra til redusert ressursbruk i forhold til søknadsbehandling og oppfølging, avhengig av omfang og kompleksitet i avtaleporteføljen.

Samarbeidsavtalene vil være forvaltningsrettslige og/eller kontraktsrettslige avtaler, og må utformes i tråd med gjeldende regelverk, herunder krav til forsvarlig saksbehandling, likebehandling og etterprøvnbarhet. Der det er relevant må også regelverk om offentlig støtte og offentlige anskaffelser vurderes.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Fylkeskommunen skal gjennom ulike virkemidler bidra til at alle i regionen skal ha gode og tilrettelagte arenaer for å skape, utøve, vise fram og oppleve kultur av høy kvalitet, både for profesjonelle og amatører. Et mangfoldig kunst- og kulturliv i regionene bidrar i realiseringen av flere bærekraftsmål:

- Kulturopplevelser er en viktig inkluderingsarena for enkeltmennesker, både som publikum og i form av egenaktivitet. Dette bidrar til FNs Bærekraftsmål nr. 3 – Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.
- Kulturaktivitet bidrar til fylkets attraksjonskraft, og til realisering av FNs Bærekraftsmål nr. 11 - Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige.
- Kulturmiljø er viktig som miljømessig, sosial og økonomisk ressurs i en bærekraftig samfunnsutvikling, og kan være viktige bidrag til måloppnåelse for flere av FNs bærekraftsmål som for eksempel: 11 - Bærekraftige byer og lokalsamfunn, 12 - Ansvarlig forbruk og produksjon, og 13 - Stoppe klimaendringene.

Konsekvenser for CRPD

I utarbeidelsen og konkretiseringen av vedtatte samarbeidsavtaler vil det stilles krav til universell utforming, aksept av ledsagerbevisordningen og tilgjengelig informasjon. Tilgjengelighet og universell utforming er forankret som et overordnet og tverrgående prinsipp i Strategi for kultur, reiseliv og opplevelser, og skal ligge til grunn for utvikling av et inkluderende og tilgjengelig tilbud innenfor kultur-, reiselivs- og opplevelsesfeltet. Dette bidrar til å oppfylle forpliktelser etter CRPD ved å styrke likeverdig tilgang og redusere barrierer for deltakelse.

Fylkesdirektørens vurdering

For å sikre at et variert og godt kulturtilbud når bredt ut til befolkningen i Vestfold, er det avgjørende at fylkeskommunen etablerer strukturert samarbeid med sentrale aktører på kulturfeltet. For å være en drivkraft for et inkluderende og mangfoldig Vestfold må det legges til rette for økt deltagelse fra flere grupper. Tilgjengelige møteplasser, universell utforming og lavterskel aktiviteter kan gi flere muligheten til å delta.

Vestfold er et attraktivt arrangements- og festivalfylke med høy aktivitet og stor tilstrømning, som trekker både nasjonalt og internasjonalt publikum. Festivaler og andre kultur- og idrettsarrangementer gir betydelige økonomiske ringvirkninger for lokalt næringsliv gjennom overnatting, servering, transport og handel. For fylkene nær Oslo er det en god prioritering å styrke det regionale og lokale kulturlivet. Dette kan bidra til nasjonal og internasjonal oppmerksomhet og attraktivitet.

Utllysning av flerårige samarbeidsavtaler skal sikre en forutsigbar drift for regionale aktører som har en vesentlig betydning for utvikling av kulturfeltet i Vestfold. Med den nylig vedtatte strategien for kultur, reiseliv og opplevelser er det et naturlig og strategisk grep å invitere tidligere og nye aktører til å søke om å være samarbeidspartner for fylkeskommunen i realisering av strategiens mål og handlingsprogram. De foreslåtte samarbeidspartnere vil bidra

vesentlig til realisering av mål i Strategi for kultur, reiseliv og opplevelser, spesielt innen inkludering og attraksjonskraft, samt realisering av Vestfoldplanens mål om sosial bærekraft.

Av de 64 mottatte søknadene er flertallet godt kvalifiserte i henhold til vedtatte kriterier. Fylkesdirektøren har vurdert og prioritert søknadene på tvers av fagområder, med intensjon om å styrke den helhetlige infrastrukturen av regionale aktører på både kulturarv, kunst- og kulturfeltet, og idrett og friluftsliv. Disse vil på ulikt vis være viktige samarbeidspartnere og bidragsytere i realisering av strategien. Noen av søkerne som ikke er foreslått tilskuddsmidler gjennom samarbeidsavtaler, vil kunne være relevante for andre søkbare tilskuddsordninger, som eksempelvis *Regionalt kulturfond Vestfold*.

Kulturarvfeltet omfatter et bredt spekter av aktører som arbeider med bevaring, forvaltning, formidling og videreutvikling av Vestfolds kulturarv. Feltet favner både frivillige organisasjoner, museer, historielag, stiftelser og andre kompetanse- og kulturarvsaktører med regional betydning. Gjennom samarbeidsavtaler legger fylkesdirektøren til rette for et mangfold av aktører, slik at bredden i kulturarvfeltet i Vestfold ivaretas, og kulturarven gjøres tilgjengelig, relevant og verdiskapende for innbyggere og besøkende. Fylkesdirektøren har på kulturarvfeltet i hovedsak prioritert å innstille tilskudd i tråd med omsøkt beløp, da dette gir aktørene nødvendig forutsigbarhet til å ivareta langsiktige oppgaver innen bevaring, forvaltning og formidling av kulturarv.

Kunst- og kulturfeltet er bredt sammensatt av store og små aktører innen ulike uttrykk og sjangre. Det favner kompetanseaktører og regionale aktører innen både frivillighet og profesjonelt virke, og det finnes en rekke festivaler og arrangører i Vestfold. Fylkesdirektøren har valgt å prioritere samarbeidsavtaler til en bredde av aktører i fylket, for å speile kunst- og kulturfeltet og nå flest mulig. Flere aktører som tidligere har mottatt tilskudd fra fylkeskommunen er i denne saken innstilt på et lavere tilskuddsbeløp enn tidligere år. Dette for å gi rom for nye aktører, og fylkesdirektøren vurderer at det etter mange års aktivitet med driftstilskudd, bør være mulig å videreføre driften og bidra til realisering av strategiens handlingsprogram, selv med redusert regional finansiering.

Fylkeskommunen arbeider for å fremme, motivere og stimulere til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Vestfold. Dette forutsetter et godt samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunene og en rekke regionale aktører. Ett av fylkeskommunens viktigste virkemidler er forutsigbar finansiering gjennom samarbeidsavtaler med flerårige tilskudd. Disse vil bidra til å utvikle aktørene og stimulere til tilrettelegging for fritids-, - friluftsliv- og idrettsaktivitet i bred skala. Fylkesdirektørens vurdering er at de foreslåtte aktørene innen idrett og friluftsliv dekker fagområdene på en god måte.

Grunnet fylkeskommunens økonomiske situasjon må tildeling årlig vurderes i forbindelse med budsjettarbeidet. Stor søknadsmasse gjør at de aller fleste søknadene ikke kan støttes fullt ut. Verdien av at flere aktører kan gis forutsigbarhet i sitt virke, med lavere tilskudd enn omsøkt, er vurdert som viktigere enn at færre aktører gis full uttelling. Dette vil bidra til å skape et bredt tilbud av aktiviteter, og vil generere kompetanse og aktivitet blant mange medlemsorganisasjoner, samarbeidspartnere og nettverk.

Innstillingen prioriterer aktører som er del av en nasjonal infrastruktur, et flerfylke-samarbeid, eller at aktøren mottar flerårig nasjonal støtte, som er basert på samfinansiering fra flere forvaltningsnivåer.

Begrepet nasjonal infrastruktur brukes om aktører som har en lik organisering i hvert enkelt fylke, og hvor finansiering og drift er bygget på et spleiselag mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Eksempler på slike aktører er Norges musikkorpsforbund, Norges husflidslaget og Den norske turistforening, som alle har en tredelt organisering med lokale organisasjoner, fylkeslag, og nasjonal hovedorganisasjon. Et annet eksempel er Kunstsentrene, som er etablert i hvert enkelt fylke. De regionale kunstsentrene ble etablert på 1980-tallet som kunstnerstyrte formidlingsinstitusjoner, og var en lang periode basert på felles statlig og regionalt ansvar for finansiering. Staten overlot finansieringsansvaret til fylkeskommunene på slutten av 1990-tallet.

Regional forutsigbar finansiering bidrar til å styrke og sikre samarbeidsaktørenes langsiktige arbeid og planlegging, og øke muligheten for å kunne utløse annen offentlig og/eller privat samfinansiering. Når samarbeidsavtalene forankres i *Strategi for kultur, reiseliv og opplevelser* vil dette gjensidige samarbeidet styrke gjennomføringskraften i strategiens handlingsprogram.

To av søkerne er innstilt på et tilskuddsbeløp som er betydelig høyere enn de andre innstilte aktørene, dette gjelder Vestfold og Telemark idrettskrets og Vestfold Kunstsenter. Dette er aktører som er av vesentlig betydning i hvert enkelt fylke, og hvor fylkeskommunen over lang tid har vært tilskuddsledende. Regional finansiering er helt avgjørende for driften.

Østlandsutstillingen har søkt 4 årig avtale som *Regional aktør*. Fylkesdirektørene vurderer at deres rolle og aktivitet best hører inn under *Arrangør (2 årig støtte)*, og søknaden er behandlet innenfor den søknadskategorien.

De utvalgte samarbeidsaktørene utgjør til sammen en solid infrastruktur og grunnmur på kunst-, kultur-, idrett-, friluft- og kulturarvsfeltet i Vestfold, som til sammen bidrar til et mangfoldig og kvalitativt godt kulturtilbud for innbyggerne gjennom hele året. Samtidig styrkes regionens attraksjonskraft for både tilreisende og innbyggere, gjennom satsingen på et bredt spekter av festivaler og arrangementer gjennom hele året.

Fylkesdirektøren vil høsten 2026 gjennomgå alle tilskuddsordninger i sektor samfunnsutvikling, og utvikle nye søkbare ordninger som sammen med samarbeidsavtaler vil bidra til å realisere strategiens handlingsprogram. Hvorvidt aktører som innvilges forutsigbarhet gjennom flerårig samarbeidsavtale i denne saken, i tillegg skal kunne søke andre fylkeskommunale tilskuddsordninger, må avklares i respektive retningslinjer og kriterier. En helhetlig og tverrsektoriell innretting av fylkeskommunens virkemidler på kulturområdet, danner et godt fundament for et rikt og attraktivt kulturtilbud for aktører, tilreisende og innbyggerne i Vestfold.

Konklusjon/anbefaling

Fylkesdirektøren anbefaler at hovedutvalget for inkludering, idrett og kultur vedtar flerårige samarbeidsavtaler med regionale aktører som har vesentlig betydning for realisering av *Strategi for kultur, reiseliv og opplevelser*, som foreslått i innstillingen.

Vedlegg:

Vedlegg 1 Kompetansesenter

Vedlegg 2 Regionale aktører

Vedlegg 3 Avtaler festivaler

Vedtatte Retningslinjer - samarbeidsavtaler og tilskudd (1)